

ADRODDIAD I'R CABINET

14 Gorffennaf 2015

Aelod Cabinet: *Cyng. Mandy Williams-Davies*

Pwnc: *Strategaeth Caffael 2015*

Swyddog cyswllt: *Arwel Evans / Arwel Ellis Jones*

1.Y penderfyniad a geisir

1.1 Gwahoddir y Cabinet fabwysiadu'r strategaeth yn amodol ar argymhellion i'w adolygu ym mharagraff 3.1 (a) hyd at 3.1 (d)

2.Ystyriaethau perthnasol

2.1 Roedd Strategaeth Caffael flaenorol ar gyfer y cyfnod 2008-2011. Yn sgil y Cynllun Strategol 2013-17 ac argymhellion y prawf ffitrwydd caffael cenedlaethol mae angen diweddarau'r strategaeth i gyfarch amcanion cyfredol caffael y Cyngor.

2.2 Cafodd Strategaeth Caffael 2015 ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol ar y 11eg o Fehefin.

2.3 Dyma grynodeb o brif sylwadau'r Pwyllgor:

- a) *Angen esboniad o'r swm £185m (Ddim cynnwys cyflogaeth swyddogion a chostau darpariaeth gwasanaeth mewnol ayb).*
- b) *Y Pwyllgor yn dymuno bod Cynghorau yn mesur 'gwariant lleol' yn gyfartal.*
- c) *Y Pwyllgor eisiau diweddariad gyda'r cynnydd mewnosod cynnwys y strategaeth caffael.*
- ch) *Y Pwyllgor yn dymuno bod mwy o bwyslais ar yr Iaith Gymraeg, gan awgrymu bod trefn yn ddogfen yn cael ei addasu i ddod a'r pennawd perthnasol i dublaen y ddogfen.*

d) Y Pwyllgor yn cydnabod bod graddfa'r trawsnewid yn sylweddol a bod angen hyfforddi swyddogion y Cyngor. Bu awgrym hefyd i Gynghorau Tref a Chynghorau Cymunedol bod yn ymwybodol o'r newidiadau.

dd) Yr angen i ddarparu arweiniad yn y maes caffael i Gynghorau Tref a Chymuned oherwydd y gallent fod yn cymryd rhai o wasanaethau'r Cyngor drosodd.

3.Argymellion

3.1 Argymhellir i'r Cabinet bod y newidiadau canlynol yn cael eu cyflwyno:

a) *Angen esboniad o'r swm £185m (Ddim cynnwys cyflogaeth swyddogion a chostau darpariaeth gwasanaeth mewnol ayb).*

Cynnwys troednodyn yn esbonio'r swm gwariant o £185m 'Cyfanswm o wariant y Cyngor gyda darparwyr allanol o gyllidebau refeniw, cyfalaf a grantiau. Nid yw'r swm yn cynnwys costau cyflogaeth swyddogion mewnol y Cyngor na unrhyw wasanaeth sydd yn cael ei ddarparu'n fewnol. Mae'r swm yn ddadansoddiad o holl anfonebau mae'r Cyngor yn prosesu o fewn y flwyddyn ariannol berthnasol'

b) *Y Pwyllgor yn dymuno bod Cynghorau yn mesur 'gwariant lleol' yn gyfartal.*

Nid oes trefn neu ddiffiniad safonol ar gyfer mesur gwariant lleol ar draws Gynghorau Cymru. Rydym yn draddodiadol wedi defnyddio cod post pencadlys cwmnïau fel trefn adrodd. O waith ymchwilio i drefniadau mesur rydym wedi adnabod bod Cynghorau eraill yn ail asesu'r diffiniad lleol ble mae'n amlwg bod canghennau o fewn y Sir neu gyflogaeth i bobl leol. Rydym yn argymhell ein bod yn adrodd ar fesur traddodiadol a drwy drefn newydd uchod gan sicrhau cymhariaeth o'r run drefn mesur flaenorol.

c) *Y Pwyllgor eisïau diweddariad gyda'r cynnydd mewnosod cynnwys y strategaeth caffael.*

Argymhellir ein bod yn diweddarau'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol yn flynyddol.

ch) Y Pwyllgor yn dymuno bod mwy o bwyslais ar yr Iaith Gymraeg, gan awgrymu bod trefn yn ddogfen yn cael ei addasu i ddod a'r pennawd perthnasol i dublaen y ddogfen.

Argymhell ein bod yn newid trefn y papur i ddod a'r pennawd perthnasol i dublaen y ddogfen.

d) Y Pwyllgor yn cydnabod bod graddfa'r trawsnewid yn sylweddol a bod angen hyfforddi swyddogion y Cyngor. Bu awgrym hefyd i Gynghorau Tref a Chynghorau Cymunedol bod yn ymwybodol o'r newidiadau.

Nodwyd yn y cyfarfod bod swm o £200,000 wedi clustnodi fel rhan o Gynllun Strategol Cadw'r Budd yn Lleol i drawsnewid trefniadau caffael i rai sydd yn seiliedig ar reolaeth categori. Rydym yn argymhell bod pecyn gwaith yn cael ei nodi ar gynlluniau'r prosiect i ymgysylltu a'r Gynghorau Cymunedol i godi ymwybyddiaeth o'r newidiadau perthnasol.

dd) Yr angen i ddarparu arweiniad yn y maes caffael i Gynghorau Tref a Chymuned oherwydd y gallent fod yn cymryd rhai o wasanaethau'r Cyngor drosodd

Ni fwriedi ddiwygio'r Strategaeth mewn ymateb i'r sylw hyn. Yn amlwg bydd unrhyw Gyngor sydd yn cymryd cyfrifoldeb am wasanaethau yn wynebu gofynion caffael ar gyfer y gwasanaeth hynny. Bydd rhaid i hyn fod yn glir wrth i'r cyfrifoldeb am unrhyw wasanaeth drosglwyddo.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

“Mae'r Strategaeth ddiwygiedig hon yn un pwysig gan bod gweithredu arni wrthi a dau o brif flaenoriaethau'r Cyngor, sef Cadw'r Budd yn Lleol a sicrhau Gwerth am Arian. Mae'r cynigion ynddi ar symud i drefn rheolaeth categori yn eithriadol o bwysig er mwyn gwireddu'r blaenoriaethau hyn ac rwy'n ei chymeradwyo i sylw'r Cabinet.”

Y Swyddog Monitro:

“Mae’r strategaeth arfaethedig yn sefydlu’r egwyddorion â’r gyfundrefn weithredol ar gyfer y Cyngor er caffael nwyddau , gwasanethau a gwaith o’r farchnad. Gosodir amcanion a fframwaith briodol ar gyfer y maes pwysig yma ac rwy’n fodlon gyda priodoldeb y strategaeth.”

Y Pennaeth Cyllid:

“Bydd yn gryn her i’r Cyngor sicrhau arbedion sylweddol o brynu cyflenwadau yn rhatach, tra hefyd yn ‘Cadw’r Budd yn Lleol’. Fodd bynnag, cadarnhaf fod y Cyngor wedi gwario dros £185m ar nwyddau, gwaith a gwasanaethau a ddarparwyd gan sefydliadau allanol. Felly, diau fod cyfleon sydd angen sylw ac ystyriaeth briodol, yn unol â’r Strategaeth Caffael.”
